

Реферат на тему: "Життя і творчий шлях Ернеста Хемінгуея. Притча "Старий і море""

Ернест Хемінгуей (Гемінґвей)

Життя і творчий шлях Ернеста Хемінгуея

Притча

"Старий і море"

Ернест Міллер Хемінгуей народився 21 липня 1899 року в Оук-Пярну, містечку біля Чікаго, в родині лікаря-місіонера. Мати його була співачкою і музиканткою. Діти виховувались у душі високої моралі, стійкості, витривалості, вміння постояти за себе.

Писати Ернест почав у школі, а в 18-річно-му віці вже був репортером газети "Канзас-сіті стар".

Під час першої світової війни Хемінгуей пішов добровольцем служити офіцером медичної служби італійської армії, брав участь у боях проти австрійських військ в Італії, мав тяжке поранення, був госпіталізований на тривалий час (під час операції лікарі витягли 227 осколків, замінили перебиту колінну чашечку, довго лікували шок і контузію). По війні Хемінгуей зі Штатів знову їде до Європи вже як журналіст. Але раптом припиняє свою журналістську роботу, вирішивши стати письменником. З цією метою декілька років, нічого не друкуючи, зазнаючи матеріальної скрути, наполегливо займається літературними пошуками, працює над стилем, мовою.

Збірка оповідань "У наш час" (1925) не була оцінена ні читачами, ні критиками відразу. Лише коли ім'я письменника стало відомим, критики оцінили перший доробок Хемінгуея.

У 20-ті роки у світі, зокрема у США, з'явилося поняття "втрачена генерація". До таких людей належали Ернест і його ровесники. За висловом одного з письменників США, воно трактувалося так: "З'явилося покоління, яке зросло нате, щоби знайти всіх богів мертвими, всяку віру в людину — пощуреною".

У літературу ввійшов Хем (так його називали) в 1926 році, коли з'явився його перший твір "І сходить сонце", який широко відомий під назвою "Фієста". В цей час Хемінгуей уже жив у Парижі (він належав до численного угруповання американців, котрі шукали життєвих і мистецьких вражень за межами своєї Вітчизни, тоді відсталі в культурному відношенні).

Спрямування наступного роману Хемінгуея "Прощавай, зброе!" (1929) — гуманістичне заперечення війни, антимілітаристський характер. У 30-х роках він видав також художньо-нарисові

книжки: "Смерть пополудні", "Зелені узгір'я Африки". А свій соціально-психологічний твір про рибалку Гаррі Лефгана, котрий намагається боротися з ворожим йому світом багатіїв, "Маєш і не маєш" Хемінгуей пише під впливом подій

економічної кризи у США.

У роки громадянської війни в Іспанії Хемінгуей провів багато місяців в оточеному Мадриді і на фронті, написав низку нарисів та статей про героїчних іспанських республіканців, п'єсу "П'ята колона" і роман "По кому подзвін" (1940), в яких розповідав про криваві та трагічні роки громадянської війни. Герой цього твору (як і в більшості творів письменника) — американець, який живе і діє на чужині.

Хемінгуей був людиною неординарною, фізично витривалою, мужньою, сильною. У 60-річно-му віці він мав зріст 185 см, 90 кг ваги, міг поцілити з пістолета на відстані півсотні метрів у цигарку, яка була в роті когось із знайомих; в молоді роки він вистояв раунди проти чемпіона важкої ваги; входив у клітку з левами; був непоганим спринтером, умів, ніби справжній матадор, убити бика, був прекрасним яхтсменом, гірськолижником, плавцем, снайпером, рибалкою (одного разу впіймав рибу вагою 468 фунтів).

У роки другої світової війни Хемінгуей у чині майора мав свою "армію" (100 багнетів), яка була моторизованою і з якою він бував у тилу у німців далеко від армії; одного разу звільнив французьке місто, ввійшов у Париж скоріше за командуючого, за що мало не потрапив до військового суду, бо згідно із Женевською конвенцією кореспонденти не мали права брати в руки зброю, а Хемінгуей був військовим кореспондентом. Хемінгуей багато писав про війну європейських народів проти фашизму. Під час цієї війни разом із друзями він плавав на своїй яхті "Пілар", вистежуючи німецькі підводні човни і викликаючи літаки СІЛА. Навіть думав зустрітися з таким човном, пришвартуватися до нього і підірвати себе разом із ним.

У повоєнний час письменник видав оповідання і невеликий роман про другу світову війну "За рікою у затінку дерев". У цей період американська література була в занепаді, її виводить із цього стану саме Хемінгуей — у 1952 році він пише філософську повість "Старий і море", за яку одержав Нобелівську премію. Цей твір мав нечуваний успіх, він розпродався за 48 годин у кількості 5 мільйонів 435 тисяч примірників.

Довгий період Хемінгуей жив на Кубі (1939-1960) в містечку Сант-Франціско де Паула, неподалік від Гавани. Тяжка хвороба, неможливість плідно працювати, невдоволення політичною ситуацією у США на початку 50-х років — так званою "холодною війною" — призводять письменника до депресії. В 1960 році він повертається у США. Його лікують, але невдало, і в 1961 році у пориві відчаю він пострілом із вінчестера покінчив із життям.

По смерті Хемінгуея виходили твори, які лишилися в рукописах: "Свято, яке завжди з тобою" — книга спогадів, незакінчений роман "Острови в океані".

Один з прототипів повісті — рибалка Григоріо Фуентес, котрий жив у присілку Кохімара. Одного разу, коли рибалка і письменник пливли на шхуні, вони зустріли старого і хлопчика, які боролися з великим марліном. Ця зустріч і стала поштовхом до створення повісті "Старий і море".

На перший погляд твір надто простий: старий рибалка Сантьяго спіймав велику рибу, але додому привіз тільки хребет, бо рибу з'їли акули. Але є в повісті підтекст,

який піднімає зміст на рівень філософських узагальнень. "Старий і море" — це гімн мужності людини, її волі і силі.

У тяжкому двобої з рибиною Сантьяго не втрачає сили волі, хоча він уже людина похилого віку, з слабкими мускулами й болем від багатьох ран. Питання особистої мужності Старого — важливе питання його життя. Тільки в боротьбі він знаходить душевний спокій і бачить у цьому сенс життя: "Битися, битися, поки не вмеру". Він змагається з рибиною сам на сам. Цей двобій з усіма його колізіями нагадує подвиги міфічних героїв.

Боротьба рибалки з рибиною закінчується його перемогою, але здобич крадуть у нього акули. Старий змагається з ними з усіх сил, будь-що не хоче здаватись. І саме тоді він промовляє слова, котрі є вершиною авторської думки в цьому творі: "Людина не для того створена, щоб терпіти поразки... Людину можна знищити, але й неможливо перемогти".

Двобій Сантьяго з рибиною дає йому можливість перевірити свою стійкість. Але його водночас хвилює і те, що вони обоє належать до одного світу, в якому кожне явище має зміст лише через інше. Це викликає у старого рибалки роздуми про ті руйнування, знищення, котрі супроводжують боротьбу за існування: "Як добре, що нам не треба вбивати зірки...", "Як добре, що нам не треба вбивати сонце, місяць, зірки. Досить того, що ми берем харчі у моря і вбиваємо своїх братів".

Старий Сантьяго живе в особливому світі: не споглядає природу зі сторони, а сам є її часткою. Все життя він прожив в єдності з нею, з морем.

У цьому творі яскраво відчувається особливо важлива риса Хемінгуея — гуманність. Показуючи героя самотнім, письменник не робить його індивідуалістом. У морі він повсякчас згадує хлопчика Маноліне. Суворий закон боротьби за існування розлучає їх, але це не заважає їхній дружбі.

Кінцівка твору може тлумачитися по-різному: песимістична або ж ні. Песимізм у тому, що Старий не бачить можливості людського щастя: "Хотів би я купити собі трошки щастя, якщо його десь продають... А на що його купити? Хіба що на поламаний гарпун, зламаний ніж і покалічені руки?" Навіть мужність не приносить людині щастя: рибину з'їли акули, а подвиг Сантьяго лише самоціль, що викликає почуття втоми, спустошення: "Ти змучився, старий. Душа у тебе змучилася".

Може бути й інший висновок: Хемінгуей не вкладає у фінал повісті песимістичне звучання. Адже саме самотність і допомагає Сантьяго бути сильним, вийти переможцем у боротьбі із стихією.

Отже, письменник виступає за активну позицію людини. Наявність такого забарвлення саме і свідчить про відсутність песимізму. І через те повість закінчується не лейтмотивом "великої рибини" чи самотності: "Наверху, в своїй хатині, старий знову спав. Він спав обличчям вниз, і його пильнував хлопчик. Старому снилися леви". (Хлопчик і леви — невмирущість і подвиг).

Ця філософська повість Хемінгуея утверджує людськість і добро.

Уже в першій збірці оповідань виявилися головні риси літературної манери

письменника: лаконізм, психологічна майстерність, чіткість і виразність описів природи чи людської діяльності.

З іменем Хемінгуея пов'язане і поглиблення поняття підтексту в літературі, тобто прихованого змісту. Не лише у словах, а й у мовчанні, натяках, паузах письменник ніс до читача те, що хотів сказати.

Власний стиль Хемінгуея був своєрідним (містким, свіжим і мужнім), відповідав грізному світосприйняттю людей повоєнної доби. Героїв Хемінгуея часто називають "героями кодексу". Його герої мають певні усталені правила поведінки, які ніколи не зраджують. Вони живуть за такими принципами: над усе цінити особисту незалежність і свободу; йти назустріч небезпеці і не боятися смерті; захищати слабких, вступати в боротьбу за свої переконання; бути вірним і відданим у дружбі і коханні; ніколи не скаржитись на несправедливість долі і не чекати на жалість; знати свій фах і володіти навичками та вміннями справжнього майстра.

Твори Хемінгуея — це школа художньої майстерності. Він розробив власну манеру психологічного письма, залишив чудові зразки оригінальної сюжетної побудови прозових творів. Його твори — приклад служіння митця ідеям справедливості та людяності, приклад особистої чесності і мужності в боротьбі зі злом.

Великий реалістичний талант Хемінгуея, гуманістична спрямованість його творів, самотність художнього стилю закріпили за письменником репутацію найвизначнішого американською прозаїка XX століття.

Філософська повість "Старий і море"